

آیین نامه ضوابط ثبت نام

و شرایط آزمون های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی

به حافظان قرآن کریم

سازمان اهل بیت قرآن الکریم

مطابق با آخرین تغییرات صورت گرفته

بر اساس جلسات شورای تخصصی ارزیابی حافظان

بهمن ماه ۱۴۰۴

ضوابط آزمون‌های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم

بر اساس مصوبه جلسه (۵۷۳) شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ (۸/۹/۸۴) و به منظور ساماندهی و تسهیل خدمت‌رسانی دستگاه‌های اجرایی کشور به حافظان کلام وحی؛ سازمان دارالقرآن‌الکریم با همکاری ادارات کل تبلیغات اسلامی سراسر کشور، آزمون‌های «ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم» را طبق توضیحات و ضوابط ذیل اجرا می‌نماید.

الف- درجات اعطائی و شرایط لازم:

درجه تخصصی	عنوان	شرایط لازم
۱	استاد حفظ قرآن (همتراز دکتری)	حافظ ممتاز قرآن، آشنا به تفسیر و علوم قرآنی و دارای ۱۰ سال سابقه تدریس و تربیت حافظان قرآن کریم
۲	حافظ ممتاز قرآن (همتراز فوق لیسانس)	تسلط بر تلاوت مرتل کل قرآن از حفظ، ترجمه آیات و مفردات قرآن
۳	حافظ کل قرآن (همتراز لیسانس)	تسلط بر خواندن کل قرآن از حفظ همراه با درک معنای آیات
۴	حافظ ۲۰ جزء قرآن (همتراز فوق دیپلم)	تسلط بر خواندن ۲۰ جزء پیوسته قرآن از حفظ، همراه با درک معنای آیات
۵	حافظ ۱۰ جزء قرآن (همتراز دیپلم)	تسلط بر خواندن ۱۰ جزء پیوسته قرآن از حفظ، همراه با درک معنای آیات

ب- شرایط عمومی ثبت نام:

۱- حفظ حداقل (۱۰) جزء پیوسته قرآن کریم

ج- مدارک لازم جهت ثبت نام:

- ۱- تصویر صفحه اول شناسنامه - برای اتباع بارگذاری صفحه اول گذرنامه (در صورت دارا بودن)، در غیر اینصورت بارگذاری مدرک شناسایی و احراز هویتی معتبر
- ۲- تصویر کارت شناسایی ملی - برای اتباع ورود کد اختصاصی از سوی وزارت کشور
- ۳- تصویر عکس پرسنلی ۴*۳ متقاضی با زمینه روشن و به صورت واضح
- ۴- تصویر مدارک معافیت از آزمونها (در صورت وجود)

تذکرات مهم:

- ۱- تبعات ناشی از هرگونه اشکال (عدم صحت اطلاعات وارده در فرم ثبت نام، ناقص بودن مدارک، بزرگ یا ...) در مدارک ارسالی، بر عهده فرد ثبت نام کننده خواهد بود.
  - ۲- در صورت قبولی در هر یک از رشته‌ها (برای درجات ۵، ۴، ۳ بعد از مرحله دوم (شفاهی) و برای درجه ۲ بعد از قبولی در آزمون مرحله سوم (مفردات و ترجمه) و برای درجه ۱ بعد از ارسال سوابع و قبولی در آزمون مرحله چهارم)، ارسال رونوشت (کپی) شناسنامه و کارت ملی (به استثناء افراد کم تر از ۱۵ سال که کارت ملی ندارند)، به همراه دو قطعه عکس پشت نویسی شده (بدون هر گونه اثر چسب و ... بر روی عکس) ضروری خواهد بود و امکان استفاده از اسکن ارسالی در مدارک و گواهینامه های نهایی، وجود نخواهد داشت.
  - ۳- زمان ثبت نام:
- به طور معمول هر ساله از طریق جدول زمان بندی و تقویم زمانی آزمونها در ابتدای ثبت نام هر سال اعلام خواهد شد.

و- اطلاعات آزمونها:

مرحله	عنوان آزمون	نوع آزمون	برگزاری آزمون در استان مربوطه	زمان آزمون (تقریبی)
اول	درک معنا و حفظ قرآن (ویژه همه رشته ها)	کتبی (چهار گزینه ای)	ادارات کل تبلیغات اسلامی استانها	اردیبهشت ماه هر سال
دوم	حفظ (ویژه همه رشته ها)	شفاهی	ادارات کل تبلیغات اسلامی استانها	نوبت اول: نیمه دوم تیرماه نوبت دوم: نیمه دوم آبان ماه
سوم	ترجمه آیات و مفردات (ویژه حافظان کل مجاز)	کتبی (چهار گزینه ای)	سازمان دارالقرآن الکریم (تهران)	دی و بهمن ماه هر سال
چهارم	تفسیر و علوم قرآنی (ویژه حافظان کل مجاز)	کتبی (چهارگزینه ای و تشریحی)	سازمان دارالقرآن الکریم (تهران)	مهر ماه سال بعد

تذکره ۱: شرط ورود به هر مرحله از آزمونها، قبولی در مرحله قبل از آن می باشد.

تذکره ۲: حضور متقاضیان دریافت مدارک درجات ۳، ۴ و ۵ در مراحل اول و دوم آزمون، متقاضیان دریافت مدرک درجه ۲ در مراحل اول، دوم و سوم و متقاضیان دریافت مدرک درجه ۱ در تمامی مراحل آزمون جدول مذکور الزامی است.
هـ شرایط معافیت از آزمونها:

ردیف	عنوان معافیت	نوع معافیت	توضیحات
۱	-مدارک دکترا یا کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی (گرایش علوم قرآن و حدیث و گرایش های مرتبط شامل: علوم و فنون قرائات، علوم قرآن، تفسیر و علوم قرآن، معارف قرآن، تفسیر قرآن، علوم قرآن مجید و ... تشیح: مدرک سطح سه حوزه علمیه (رشته علوم قرآنی و تفسیر) تسنن: مدرک سطح سه شورای برنامه ریزی مدارس علوم دینی اهل سنت کشور	معاف از آزمون مرحله اول (درک معنا و حفظ قرآن)	جهت کسب مدارک درجات ۳ و ۴ و ۵
۲	دارندگان رتبه های اول تا پنجم حداکثر سه دوره ی قبل از آزمون هر سال در مسابقات بین المللی حفظ جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها و مسابقات کشوری اوقاف و امور خیریه، سراسری نیروهای مسلح و ملی دانشجویان، سراسری دانش آموزی. تبصره ۱: افراد مذکور حداکثر برای دو دوره و به شرط تطبیق اجزاء رتبه با آزمون مربوطه می توانند از این امتیاز استفاده نمایند.	معاف از آزمون مرحله دوم (شفاهی حفظ قرآن)	جهت کسب مدارک تمامی درجات
۳	کسانی که در آزمونهای مرحله اول (کتبی) و دوم (شفاهی) دوره گذشته شرکت نموده و پس از قبولی به مرحله سوم راه یافته اند	معاف از آزمون های: مرحله اول (درک معنا و حفظ قرآن) و مرحله دوم (شفاهی)	جهت کسب مدرک درجه ۲
۴	کسانی که در دوره گذشته، در آزمون های مراحل: اول و دوم و سوم شرکت و مجاز به شرکت در مرحله چهارم شده اند	معاف از آزمون های: مرحله اول (درک معنا و حفظ قرآن) و مرحله دوم (شفاهی) و مرحله سوم (ترجمه و مفردات)	جهت کسب مدرک درجه ۱
۵	دارندگان مدرک درجه ۲ حفظ تخصصی (حافظ ممتاز) از دبیرخانه ارزیابی حافظان	معاف از آزمون مرحله اول (درک معنا و حفظ قرآن)	جهت کسب مدرک درجه ۱

تبصره ۱: پذیرش معافیت های مذکور (ردیف ۱ تا ۲) از سوی دبیرخانه اعطای مدرک به حافظان منوط به اسکن و ارسال مدرک یا

نامه تأییدیه سازمان مربوطه در زمان ثبت نام بوده و به درخواست های پس از اتمام ثبت نام ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تبصره ۲: ضروری است کلیه افراد مشمول موارد فوق نیز همچون سایر متقاضیان، در فرآیند ثبت نام شرکت نمایند.

تبصره ۳: حضور در جلسه آزمون، استفاده از شرایط معافیت را برای داوطلب از بین می برد.

متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانند در مهلت ثبت نام و ایام اداری از ساعت ۹ الی ۱۰:۳۰ با شماره تلفن

(۰۲۱ - ۶۶۹۵۶۰۶۸) و یا با ادارات امور قرآنی ادارات کل تبلیغات اسلامی استانها تماس حاصل فرمایند.

آیین نامه و ضوابط آزمون‌های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله اول (کتبی)

- ۱- هر جزء شامل ۵ سؤال (سه سؤال ترجمه و دو سؤال حفظ) بوده و هر سؤال یک امتیاز خواهد داشت.
- ۲- پاسخ‌های غلط در این مرحله، نمره منفی نخواهد داشت.
- ۳- سؤالات به صورت کتبی، و چهارگزینه‌ای بوده و حد نصاب قبولی آزمون مرحله اول به شرح جدول ذیل است:

ردیف	رشته	تعداد سؤالات	امتیاز دریافتی	نتیجه
۱	۱۰ جزء	۵۰	۳۰ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۱۰ جزء
۲	۲۰ جزء	۱۰۰	۶۰ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۲۰ جزء
۳	۳۰ جزء	۱۵۰	۱۰۵ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۳۰ جزء (صرفاً جهت دریافت مدرک درجه ۳)
۴			۱۲۰ به بالا	مجاز به شرکت در آزمون شفاهی ۳۰ جزء (جهت دریافت مدارک درجات ۲، ۱)

- ۴- منبع سؤالات آزمون مرحله اول، ترجمه رایج قرآن کریم بوده به این معنا که سه گزینه از ۴ گزینه کاملاً غلط باشد و در هیچیک از ترجمه‌های رایج موجود نباشد.
- ۵- معافیت‌های مربوط به این مرحله در جدول صفحه ۳ اشاره شده است.

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله دوم (شفاهی)

- در این مرحله که به صورت شفاهی برگزار می‌شود، صحت و کیفیت حفظ حافظان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.
- ۱- سؤالات به صورت شفاهی و هشت سطری (بر اساس قرآن‌های ۱۵ سطری) پرسیده خواهد شد.
  - ۲- معافیت‌های مربوط به این مرحله در جدول صفحه ۳ اشاره شده است.
  - ۳- حد نصاب قبولی در آزمون مرحله دوم به شرح جدول ذیل است:

ردیف	رشته	عنوان مدرک تخصصی	تعداد سؤال	حسن حفظ			تجوید			صوت و لحن			وقف و ابتداء		
				کل نمره	حد نصاب	تک ماده	کل نمره	حد نصاب	تک ماده	کل نمره	حد نصاب	تک ماده	کل نمره	حد نصاب	تک ماده
۱	۱۰ جزء	۵	۵	۱۰۰	۸۰	-	۵۰	۳۰	۲۷	۲۰	۱۰	۹	۳۰	۲۰	۱۸
۲	۲۰ جزء	۴	۷	۱۰۰	۸۰	-	۵۰	۳۰	۲۷	۲۰	۱۰	۹	۳۰	۲۰	۱۸
۳	۳۰ جزء	۳	۱۰	۱۰۰	۸۰	-	۵۰	۳۰	۲۷	۲۰	۱۰	۹	۳۰	۲۰	۱۸
۴	۳۰ جزء	۲													
۵	۳۰ جزء	۱													

تبصره ۱: فردی که در نوبت اول آزمون شفاهی مردود شود و به مرحله نوبت دوم آزمون شفاهی راه یابد، می‌تواند به اختیار خود، از حفظ کل به بیست جزء یا ده جزء و از حفظ بیست جزء به ده جزء، محفوظات و رشته خود را تقلیل دهد.

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله سوم (ترجمه و مفردات) – ویژه حافظان کل

- ۱- این مرحله از آزمون صرفاً ویژه حافظانی است که حد نصاب های لازم را در آزمون های مراحل اول و دوم کسب نموده اند.
- ۲- در این مرحله از آزمون از هر جزء قرآن کریم، ۶ سؤال شامل چهار سؤال ترجمه و دو سؤال مفردات به صورت کتبی و چهارگزینه ای طراحی خواهد شد .
- ۳- پاسخ های غلط در این مرحله، نمره منفی نخواهد داشت .
- ۴- حد نصاب قبولی در آزمون مرحله سوم به شرح جدول ذیل است:

تعداد کل سؤالات	امتیاز	نتیجه
۱۸۰ سؤال شامل	۱۴۰ تا ۱۴۹	حائز دریافت مدرک درجه ۲
۱۲۰ سؤال ترجمه و ۶۰ سؤال مفردات (هرسؤال یک امتیاز)	۱۵۰ به بالا	راهیابی به آزمون مرحله چهارم (در صورت داشتن ۱۰ سال سابقه تدریس حفظ)

۵- منبع سؤالات:

- مفردات: کتاب قاموس قرآن، تالیف سید علی اکبر قرشی، انتشارات دارالکتب الاسلامیه
- ترجمه: ترجمه آیت الله مکارم شیرازی

❖ شرایط و ضوابط آزمون مرحله چهارم (تفسیر و علوم قرآنی) – ویژه حافظان کل

- ۱- داشتن حداقل ۲۵ سال سن تمام در زمان ارائه سوابق ۱۰ ساله تدریس حفظ
  - ۲- احراز سوابق ۱۰ ساله تدریس در زمینه آموزش حفظ قرآن کریم (طبق چرخه کاری بررسی سوابق ۱۰ ساله)
- نکته:** بعد از انجام فرآیند مرحله چهارم از جمله: تایید سوابق ۱۰ ساله تدریس حفظ توسط شورای کارشناسی، موفقیت در مصاحبه و .... به افراد تأیید شده شش ماه فرصت مطالعه داده خواهد شد و زمان و مکان دقیق این مرحله طبق نامه رسمی به اطلاع ایشان خواهد رسید.
- ۳- سؤالات به صورت کتبی (تشریحی و چهارگزینه ای) و به شرح جدول ذیل است:

سؤالات چهارگزینه ای علوم قرآنی	سؤالات چهارگزینه ای تفسیر	سؤالات تشریحی علوم قرآنی	سؤالات تشریحی تفسیر	تعداد کل سؤالات	حد نصاب امتیاز قبولی
۱۰ سؤال (۱۰ امتیاز)	۴۰ سؤال (۴۰ امتیاز)	۵ سؤال (۱۰ امتیاز)	۲۰ سؤال (۴۰ امتیاز)	۷۵ سؤال (۱۰۰ امتیاز)	۷۵ به بالا

- ۴- هر سؤال تستی یک امتیاز و امتیاز سؤالات تشریحی متغیر می باشد.
- ۵- پاسخ های تستی غلط در این مرحله، نمره منفی نخواهد داشت .
- ۶- منبع سؤالات علوم قرآنی : کتاب علوم قرآنی، تألیف آیت الله معرفت، انتشارات سمت .
- ۷- منبع سؤالات تفسیر : تفسیر نمونه (تالیف آیت الله مکارم شیرازی) بدون نکات تفسیری شامل سوره:

حمد، بقره، آل عمران، نساء، مائده، انفال، توبه، هود، یوسف، اسراء، نحل، مومنون، احزاب، حجرات، انسان، یس، لقمان، قیامه، صف، جمعه، منافقون، تغابن، روم، عنکبوت، دخان، واقعه، ملک، الرحمن، حشر، حدید و جزء سی ام قرآن کریم

توجه: با عنایت به بازبینی و تغییر برقی منابع آزمون های کتبی (مراحل اول و سوم و چهارم) ، موارد پس از تصویب شورای ارزیابی و اعطای مدرک به مافضان، از دوره بیست و دوم (سال ۱۴۰۶) اجرایی خواهد شد ان شاء الله.